

Тема (слайд 2): Інформаційні процеси та системи. Етика використання інформаційних ресурсів

Мета (слайд 3):

- ✓ **навчальна:** сформувати поняття про інформаційні процеси та системи, ознайомити учнів з етикою використання інформаційних ресурсів;
- ✓ **розвиваюча:** розвивати логічне й алгоритмічне мислення; формувати вміння діяти за інструкцією, планувати свою діяльність, аналізувати і робити висновки;
- ✓ **виховна:** виховувати інформаційну культуру учнів, уважність, акуратність, дисциплінованість.

Обладнання: комп'ютери кабінету з виходом в мережу Інтернет, мультимедійний проектор, презентація уроку, електронні матеріали (ФАЙЛИ-ЗАГОТОВКИ) до підручника "ІНФОРМАТИКА 9 КЛАС" Морзе Н.В. та ін..

Завантажити можна за посиланням: inf9-m.blogspot.com

Тип уроку: урок засвоєння нового матеріалу.

(Створено в навчальних цілях за підручником «Інформатика 9 клас»/Н.В. Морзе, О.В. Барна, В.П. Вембер, О.Г. Кузьминська. – К.: УОВЦ «Оріон», 2017 www.orioncentr.com.ua, inf9-m.blogspot.com)

ХІД УРОКУ

I. Організація класу до уроку

- 1) Привітання із класом (слайд 1)
- 2) Повідомлення теми і мети уроку (слайд 2-3)

II. Актуалізація опорних знань учнів

Пригадай (слайд 4):

1. Які технології використовують в аграрному, індустріальному суспільствах? А які – в інформаційному? Порівняйте. Яка людина вважалася в кожному з типів суспільства успішною? Порівняйте ресурси кожного зі згаданих типів суспільств.
2. Чи справді наше суспільство є інформаційним?
3. Якою є інформаційно культурна людина? Наведіть декілька ознак.
4. Які технології належать до інформаційних? Наведіть приклади. Які з цих технологій ви використовуєте у процесі навчання та повсякденному житті?

III. Вивчення нового матеріалу

Пояснення вчителя з елементами демонстрування презентації
(використовується проектор, та матеріал підручника)

Які характеристики мають основні інформаційні процеси? (слайд 5)

Інформаційні технології засновані на реалізації **інформаційних процесів**.

Які бувають інформаційні системи? (слайд 6-7)

Сукупність пристроїв і програм, призначених для зберігання, опрацювання, подання та передавання даних різного типу, називають **інформаційною системою**.

Сукупність апаратних пристроїв і технічних засобів для передавання даних називають її **апаратною складовою**. Сукупність описів правил управління пристроями інформаційної системи та опрацювання даних

називають її **програмною складовою**, або програмним забезпеченням, а самі описи – **програмами**.

Класифікація інформаційних систем проводиться за певними ознаками. Наприклад, **за призначенням** розрізняють інформаційні системи:

- ☐ для управління підприємством, організацією, що дають змогу збирати та опрацьовувати потрібні дані;
- ☐ для підтримки прийняття рішень, призначені для накопичення та аналізу даних, необхідних у різних сферах діяльності людей;
- ☐ інформаційно-пошукові системи, необхідні для пошуку потрібних даних у базах даних та обчислювальних системах;
- ☐ інформаційно-довідкові системи, що забезпечують користувачів довідковою інформацією;
- ☐ системи управління даних, необхідні для опрацювання та архівування великих обсягів даних.

Що таке інтелектуальна власність і авторське право? (слайд 8-9)

Інтелектуальна власність – це результати інтелектуальної діяльності та засоби індивідуалізації, які охороняються законом.

Основні характеристики інтелектуальної діяльності.

1. *Інтелектуальна власність нематеріальна.*
2. *Інтелектуальна власність є абсолютною.*
3. *Нематеріальні об'єкти інтелектуальної власності втілюються в матеріальних об'єктах.*

Авторським правом регулюються відносини, що виникають у зв'язку зі створенням і використанням творів науки, літератури та мистецтва.

Якої етики слід дотримуватися при створенні та використанні інформаційних ресурсів? (слайд 10-12)

Інформаційна етика пов'язана з моральними проблемами, що виникають у зв'язку з розвитком і застосуванням інформаційних технологій. Інформаційна етика є складовою комп'ютерної етики.

Комп'ютерна етика пов'язана з розглядом технічних, моральних, юридичних, соціальних, політичних і філософських питань. Проблеми, аналізовані в ній, можна розділити на кілька груп.

- 1. Проблеми розробки моральних кодексів для комп'ютерних професіоналів і простих користувачів, чия робота пов'язана з використанням комп'ютерної техніки.*
- 2. Проблеми захисту прав власності, авторських прав, права на особисте життя і свободу слова щодо сфери інформаційних технологій.*
- 3. Група проблем, що виникають з появою комп'ютерних злочинів, визначенням їхнього статусу, тобто переважно правові проблеми.*

Основні положення кодексу **комп'ютерної етики**:

- 1. Не використовувати комп'ютер з метою нашкодити іншим людям.*
- 2. Не створювати перешкід і не втручатися в роботу користувачів комп'ютерних мереж.*
- 3. Не користуватися файлами, які не призначені для вільного використання.*
- 4. Не використовувати комп'ютер для розкрадання.*
- 5. Не використовувати комп'ютер для розповсюдження неправдивої інформації.*
- 6. Не використовувати «піратське» програмне забезпечення.*

7. Не привласнювати чужу інтелектуальну власність.
8. Не використовувати комп'ютерне обладнання або мережеві ресурси без дозволу того, хто ними володіє, або відповідної компенсації
9. Думати про можливі наслідки для суспільства від створюваних програм і розроблюваних інформаційних систем.

Як використовують інформаційні технології в освіті? (слайд 13-14)

Можна виділити такі шляхи використання **інформаційних технологій в освіті**:

- ☐ Підвищення кваліфікації викладачів у галузі сучасних інформаційних технологій;
- ☐ Інформатизація процесу навчання і виховання;
- ☐ Оснащення системи освіти технічними засобами інформатизації;
- ☐ Створення сучасного національного інформаційного середовища та інтеграція в нього установ освіти;
- ☐ Створення на базі сучасних інформаційних технологій єдиної системи дистанційної освіти в Україні;
- ☐ Участь України в міжнародних програмах, пов'язаних із впровадженням сучасних інформаційних технологій в освіту.

IV. Формування практичних умінь і навичок

Увага! Під час роботи з комп'ютером дотримуйтеся правил безпеки та санітарно-гігієнічних норм. (Інструктаж з правил техніки безпеки)

Завдання 2. Інформаційні системи (слайд 15)

У текстовому документі складіть класифікацію інформаційних систем за ознаками, відмінними від ознаки «за призначенням». Використайте для цього матеріали, подані у ***Вікіпедії***. Структуровану модель подання даних для класифікації – таблиця, схема тощо – оберіть на власний розсуд.

Завдання на с. 13 підручника

Завдання 3. Інформаційна етика (слайд 16)

У вправі за посиланням <http://LearningApps.org/watch?v=p502ii7et16> відтворіть текст про дотримання правил інформаційної етики та закону про авторське право.

Завдання на с. 15 підручника

Завдання 4. Дистанційне навчання (слайд 17)

Ознайомтеся з правилами користування системою дистанційної підтримки навчання у школі, переглянувши доступні матеріали.

Завдання на с. 16 підручника

Завдання 3. Працюємо в парах (слайд 18)

З якими процесами ви стикаєтесь щодня? Обговоріть у парах.

Завдання на с. 16 підручника

Завдання 4. Працюємо в парах (слайд 18)

З якими словами ще часто вживається слово **процес**? Назвіть чотири словосполучення. Обговоріть у парах.

Завдання на с. 16 підручника

Завдання 2. Працюємо самостійно (слайд 19)

Опишіть інформаційні процеси, які відбуваються під час вашої навчальної діяльності. Наведіть приклади технологій і засобів реалізації цих процесів.

Завдання на с. 17 підручника

V. Підсумок уроку

Обговорюємо (слайд 20)

1. Наведіть приклади інформаційних процесів, які оточують людину.
2. Якими бувають інформаційні системи? Які інформаційні системи використовують ваші батьки? Назвіть приклади.
3. Що відносять до інтелектуальної власності? Яке охороняється

інтелектуальна власність в Україні?

4. Як інформаційні технології змінили процес навчання у школі порівняно з навчанням ваших рідних – покоління батьків і бабусь-дідусів?

Рефлексія (слайд 21-24)

- ☐ *Що нового сьогодні дізналися?*
- ☐ *Чого навчилися?*
- ☐ *Що сподобалось на уроці, а що ні?*
- ☐ *Чи виникали труднощі?*

VI. Домашнє завдання (слайд 25)

- 1) Опрацювати п.1.4-1.8

